

[Axel Ivan Pedersen.]

tillægslån og derved opnå en prioritering på over 100 pct. af de egentlige byggeomkostninger, samtidig med at man har benyttet 40 pct.s reglen i de mellemliggende år.

Det vil efter min mening ikke være urimeligt at foretage en gennemgribende undersøgelse af disse forhold, eventuelt med henblik på at indføre en ordning, hvorefter de foretagne afskrivninger ikke må overstige prioritetsafdragene. Det forekommer mig lidet rimeligt, at man gennem obligationsmarkedet tilfører virksomhederne driftskapital og derved gør boligerne dyrere for befolkningen. Jeg kan ikke indse, det er mere berettiget at subsidiere fabriksbyggeri end socialt boligbyggeri. Jeg kan derfor ikke komme bort fra den tanke, jeg tidligere har været inde på om betimeligheden af at se nøjere på tillægslåne. Det forekommer mig ikke aldeles rimeligt, at der over langfristede kreditter i realkreditinstitutterne skaffes driftskapital til virksomheder som nævnt eller kortvarige forbrugsgoder til befolkningen. Man siger ganske vist, at tillægslåne er en mindre procent af de samlede udlån, men topbelastningen ville dog formindskes, hvis tillægslåne ikke eksisterede eller kun blev givet på et meget kort åremål. Lad mig i samme forbindelse endnu en gang nævne spørgsmålet om at lade udenlandsk kapital under en eller anden form få indpas på obligationsmarkedet.

Lovforslaget indeholder en række andre bestemmelser, som betyder en lettelse i forhold til de nugældende bestemmelser. Af disse vil jeg pege på bestemmelsen om, at kommunerne er pligtige at yde lån eller kaution for i det mindste en del af eget indskud i det sociale byggeri, for så vidt de pågældendes indtægter ikke er over en vis størrelse. Det er en god bestemmelse, fordi den tilstræber at hjælpe dem, som har hjælp behov, og jeg håber, at der må være vilje til i det høje ting at nå frem til enighed om en lovgivning, der har dette mål.

Tiden er nu inde til handling. Tidens mest presserende problem må nu finde en løsning. Folketinget må med det fremsatte lovforslag som forhandlingsgrundlag vise sin ærlige vilje til at nå frem til en løsning, som tager sigte på først at hjælpe den del af befolkningen, som har et virkeligt bolig-

problem, og som er i nød. Det er en yderst vigtig samfundsopgave at medvirke hertil; det er vi fra socialdemokratiets side villige til, og jeg håber da også, at andre er det.

Jeg håber også, at man herefter vil forlade den form for højst usaglig agitation, der blev ført under valgkampen. Man kunne måske nok dengang vinde nogle mandater på en agitation om, at bare man gav det hele fri, var alle problemer løst. Så let går det nu ikke, det ved jo alle i denne sal. Skal vi derfor komme nogen vegne, må der anlægges realpolitiske synspunkter og foretages saglige overvejelser. Thi når alle bygningsarbejdere er i sving, materialeproduktionen går på højeste gear og der ingen arbejdskraftreserve findes, kan enhver regne ud, at skal der bygges flere boliger — og det er vi jo enige om at der skal — er der kun to muligheder, der står os åbne: for det første at gennemføre mere rationelle byggemetoder med større kvota, for det andet at begrænse andet byggeri til fordel for boliger. Begge muligheder står os åbne; vi behøver ikke at nøjes med den ene. Vi har en mulighed for at benytte os af begge. Det er jo et spørgsmål, hvad vi ved et forhåbentlig sagligt udvalgsarbejde kan blive enige om, et udvalgsarbejde, som vi meget gerne deltager i og går ret fordomsfrit ind i.

Det ligger efter min mening i dag således, at problemerne er lagt i folketingets hænder. Spørgsmålet er, om man vil andet end snakke om tingene, eller om man vil gennemføre de nødvendige foranstaltninger. Nu er ansvaret folketingets, og jeg spørger: er man parat til at tage dette ansvar?

Samtidig med fremsættelsen af dette forslag om ændringer i boligbyggeloven, som vi altså — og det håber jeg man har fået indtryk af igennem de bemærkninger, jeg har fremført — vil give en yderst villig og saglig behandling i udvalget, har den højtærede boligminister også fremsat et forslag til lov om ændring i lov om hypotekforeninger. Det er et lovforslag, der kun kan karakteriseres som en konsekvens af lovforslaget om ændringer i boligloven. Vi er naturligvis villige til at medvirke ved gennemførelsen af dette forslag, og jeg vil gerne — jeg siger det endnu en gang — indbyde til et sagligt samarbejde omkring disse problemer.